

START BEFORE YOU'RE READY

A Leap of Faith

Durven is even je evenwicht verliezen. Niet durven, is jezelf verliezen.

Het leven begint waar zekerheid ophoudt. Wanneer zekerheid een illusie blijkt te zijn en alleen een sprong je verder brengt. Ook voor de filosoof Søren Kierkegaard draait het leven om durven springen. Je kunt niet eindeloos wachten op zekerheid of perfecte omstandigheden. De sprong zelf – hoe spannend ook – is wat je dichterbij jezelf brengt. Zijn waarschuwing is helder: niet durven is jezelf verliezen.

“Man is nothing else but what he makes of himself.” – Jean-

Paul Sartre

VADER VAN HET EXISTENTIALISME

Søren Kierkegaard (1813-1855) was een Deense filosoof en theoloog en wordt de vader van het existentialisme genoemd. Hij bekritiseerde de oppervlakkigheid van de maatschappij en de gevestigde kerk. Kierkegaard benadrukte dat het individu zelf keuzes moet maken en verantwoordelijkheid draagt voor zijn bestaan. Voor hem ging filosofie niet over grote, abstracte systemen, maar over het concrete leven van het individu. Centraal in zijn werk staat de vraag hoe de mens zijn leven zinvol kan invullen. Een uitspraak van Kierkegaard is: ‘De waarheid is subjectiviteit’. Daarmee bedoelde hij dat dat waarheid pas echt betekenisvol wordt als iemand haar leeft, niet alleen denkt of bestudeert. Het gaat om de subjectieve beleving. Geloof is daarbij een belangrijk thema. Volgens Kierkegaard kan men God niet bewijzen met rationele argumenten: ‘Het absolute geloof kan niet volledig door rede worden bewezen’. Geloof vraagt om een persoonlijke, existentiële keuze, de zogenaamde ‘sprong van geloof’.

“Do not act as if you were going to live ten thousand years. Death hangs over you. While you live, while it is in your power, be good.” – Marcus Aurelius

DE DRIE STADIA VAN HET LEVEN

Om het menselijke bestaan beter te begrijpen, beschreef Kierkegaard drie stadia waar een mens doorheen kan gaan:

- **Het esthetische stadium** – gericht op plezier, schoonheid en genot. Uiteindelijk leidt dit tot leegte en ontevredenheid.
- **Het ethische stadium** – hier neemt de mens verantwoordelijkheid, maakt bewuste keuzes en leeft volgens plicht en moraal.
- **Het religieuze stadium** – dit is het hoogste niveau, waarin de mens zich volledig toevertrouwt aan God, ook wanneer dit irrationeel lijkt.

Deze indeling maakt duidelijk hoe Kierkegaard de mens zag: als iemand die voortdurend keuzes moet maken en verantwoordelijkheid draagt voor het leven.

“While we wait for life, life passes.” – Seneca

ANGST EN WANHOOP

Volgens Kierkegaard zijn angst en wanhoop onlosmakelijk verbonden met ons bestaan. Angst bestaat omdat de mens vrijheid heeft om te kiezen en die vrijheid kan verlamrend werken. Wanhoop ontstaat als we onszelf niet werkelijk aanvaarden in relatie tot God. Zijn werk is ook vandaag de dag nog actueel, omdat ze gaan over vragen die veel mensen nog steeds herkennen: Hoe leef ik authentiek, hoe ga ik om met vrijheid, en waar vind ik houvast?

“To dare is to lose one's footing momentarily. Not to dare is to lose oneself.” – Søren Kierkegaard

START BEFORE YOU'RE READY

A Leap of Faith

VERTALING NAAR DAGELIJKS LEVEN

De sprong van geloof in het dagelijks leven betekent dat je toch besluit te handelen: je kiest te vertrouwen en je volledig in te zetten, ondanks de onzekerheid. Het is een actieve, moedige stap: je gaat voor iets dat je niet volledig kunt begrijpen of controleren. Het gaat om durven vertrouwen in het onbekende, ook al is de uitkomst onbekend.

REFLECTIE

Søren Kierkegaard daagt ons uit om stil te staan bij ons eigen leven en de keuzes die we maken. Zijn filosofie herinnert ons eraan dat echte vrijheid en authenticiteit niet vanzelf komen, maar vragen om bewustzijn, moed en persoonlijke verantwoordelijkheid. In een wereld die vaak snelle antwoorden en oppervlakkige zekerheden biedt, blijft zijn boodschap relevant: alleen door onszelf werkelijk te kennen en te kiezen, kunnen we een betekenisvol leven leiden.

Durven springen, betekent durven leven!

“First say to yourself what you would be; and then do what you have to do.” - Epictetus

1. **Existentialisme** is een filosofische stroming die in de 19e en 20e eeuw is ontstaan en die draait om het individu, vrijheid en verantwoordelijkheid. Het existentialisme stelt dat de mens eerst bestaat, zelf vrij kiest en daarmee volledig verantwoordelijk is voor de zin en betekenis van zijn leven.

In het dagelijks leven vertaalt het existentialisme zich in vragen als:

- Wat wil ik met mijn leven doen?
- Welke keuzes maak ik, los van wat anderen van me verwachten?
- Hoe ga ik om met de zinloosheid van het bestaan?

Bij Kierkegaard gaat het om de individuele mens die, door angst en keuze heen, een persoonlijke verhouding tot God moet vinden. Hij dacht als eerste filosoof systematisch na over vrijheid, angst, keuze, authenticiteit en het persoonlijke bestaan. Hij stelde de subjectieve ervaring centraal: het gaat om het innerlijke leven van de mens, niet om abstracte, objectieve feiten. Deze thema's werden later de basis van het existentialisme, waardoor Kierkegaard vaak de vader van het existentialisme wordt genoemd.